

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 11 maja 2023 r.

**w sprawie ustawy o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie elektrowni
szczytowo-pompowych oraz inwestycji towarzyszących**

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 14 kwietnia 2023 r. ustawy o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie elektrowni szczytowo-pompowych oraz inwestycji towarzyszących, odrzuca tę ustawę.

MARSZAŁEK SENATU

Tomasz GRODZKI

UZASADNIENIE

Na posiedzeniu w dniu 11 maja 2023 r. Senat rozpatrzył ustawę o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie elektrowni szczytowo-pompowych oraz inwestycji towarzyszących, zwaną dalej „ustawą”, i zdecydował o jej odrzuceniu.

W ocenie Senatu zasadność przyjmowania rozwiązań dotyczących przeprowadzenia procesu inwestycyjnego w zakresie budowy elektrowni szczytowo-pompowych ustawą o charakterze szczególnym (w formie „specustawy”), budzi poważne wątpliwości. Tak zwane specustawy, do których należy opiniowana ustawa, poprzez swoje odmienne uregulowania wprowadzają wyjątki w systemie prawa. Cechą tego rodzaju regulacji jest wprowadzenie szczególnej procedury, która charakteryzuje się między innymi skróceniem terminów postępowań, ograniczeniem prawa własności oraz innymi ograniczeniami praw stron postępowania, które to ograniczenia stawiają niektóre strony postępowania w gorszej sytuacji w stosunku do podmiotów publicznych niż by to wynikało z przepisów ogólnych.

Z zasad dobrej legislacji wynika, że nie powinno się wprowadzać licznych wyjątków od reguł, które już obowiązują. Wnioskodawcy w uzasadnieniu do projektu ustawy przyznają, że istnieje możliwość zrealizowania przedmiotowego celu w oparciu o przepisy ogólne, jednakże z uwagi na to, że istnieje pilna potrzeba prowadzenia planowanych inwestycji w zakresie elektrowni szczytowo-pompowych, uzasadnionym jest zastosowanie szczególnej regulacji.

Dokonując generalnej oceny przedłożonej ustawy, Senat nie podzielił argumentów zawartych w uzasadnieniu dołączonym do projektu ustawy, a także zeprezentowanych przez jej autorów w trakcie prac legislacyjnych – w kwestii konieczności i pilności realizacji inwestycji w zakresie magazynowania energii w postaci elektrowni szczytowo-pompowych, a co za tym idzie przyjęcia regulacji, których skutkiem będzie skrócenie i uproszczenie procesu inwestycyjnego budowy takich elektrowni.

W wystąpieniach w trakcie debaty senackiej, prezentujących stanowiska oparte na wiedzy eksperckiej, podkreślano, że technologia magazynowania energii w elektrowni szczytowo-pompowej jest dzisiaj najdroższym czy jednym z najdroższych sposobów magazynowania energii. Wyrażano pogląd, że inwestycje w energetykę powinny być inwestycjami w przyszłość i należy je opierać na technologiach przyszłości, a nie na

technologiach schodzących, do których zalicza się elektrownie szczytowo-pompowe i które przegrywają konkurencję z nowoczesnymi koncepcjami magazynowania energii, np. magazynowania poprzez wodór. Wskazano, że technologia magazynowania poprzez wodór jest „znana, nowoczesna i rozwijająca się, która będzie tylko i wyłącznie tańsza, którą da się budować w kategoriach rozproszonych tam gdzie mamy nadmiar wyprodukowanej energii, w bardzo wielu miejscach w Polsce”.

W debacie podnoszono, że mając na względzie nowoczesne technologie, nie ma obecnie potrzeby i ekonomicznego uzasadnienia dla wprowadzania proponowanych rozwiązań w zakresie budowy elektrowni szczytowo-pompowych. I dalej „za koszt tylko jednej elektrowni szczytowo-pompowej, da się zbudować dziesiątki tysięcy lokalnych magazynów energii, które stabilizowałyby wytwarzanie energii (...) z fotowoltaiki, w wymiarze rozproszonym”.

W trakcie rozpatrywania ustawy przez Senat wybrzmiał także głos przedstawicieli mieszkańców wsi Młoty, na terenie której planowana jest budowa elektrowni szczytowo-pompowej, że ustawa w proponowanym w przedłożeniu sejmowym kształcie – nie jest przez nich akceptowana.

Podkreślano, że „wraz z elektrownią szczytowo-pompową w Młotach powstanie kilkadziesiąt kilometrów linii wysokiego napięcia łączących Ząbkowice Śląskie ze Świebodzicami, gdzie jest najbliższy węzeł”. Zwracano uwagę, że „mieszkańcy np. Kłodzka, Barda czy Gorzanowa nie mają świadomości i wiedzy o tym, że w ich miejscowościach miałyby stanąć kilkudziesięciometrowe stalowe konstrukcje podtrzymujące kilometry przewodów”, w ramach inwestycji towarzyszącej, koniecznej do wyprowadzenia mocy z elektrowni szczytowo-pompowej. Inwestycja taka wpłynie na cały obszar Kotliny Kłodzkiej, w daleko idący sposób ingerując w przyrodę i krajobraz tego przyciągającego turystów regionu.

W związku z powyższym pozostaje wątpliwość oraz otwarta kwestia konstytucyjnej oceny stopnia adekwatności zastosowanych w ustawie ograniczeń praw stron w odniesieniu do przyczyn uzasadniających wprowadzenie tego rodzaju regulacji.

Biorąc wskazane argumenty po uwagę, Senat odrzucił ustawę.